

KLAIPĖDOS VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRO

2016 M. KOVO 31 D. FINANSINIŲ ATASKAITŲ

AIŠKINAMASIS RAŠTAS Nr. BV-527 (7.2.3)

I. BENDROJI DALIS

Klaipėdos visuomenės sveikatos centras (toliau Centras) yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, kurios paskirtis pagal kompetenciją įgyvendinti valstybės politiką visuomenės sveikatos priežiūros ir vartotojų teisių apsaugos srityse, vertinti ir valdyti riziką žmonių sveikatai, susijusią su paslaugomis, gaminiais, aplinkos veiksniais ir užkrečiamosiomis ligomis. Įstaigos kodas 191349450.

Klaipėdos visuomenės sveikatos centro buveinės adresas Liepų 17, Klaipėda. Telefonas (8 46)410 334, faksas (8 46) 410 335. Centras turi skyrius Gargžduose, Kretingoje, Palangoje, Šilutėje.

Centro savininkė yra valstybė. Centro savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, kuri koordinuoja Centro veiklą, tvirtina ir teisės aktų nustatyta tvarka keičia Centro nuostatus, priima sprendimą dėl Centro buveinės pakeitimo, sprendžia kitus įstatymuose jos kompetencijai priskirtus klausimus.

Centras yra ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, turintis sąskaitų banke, antspauidą su Lietuvos valstybės herbu ir savo pavadinimu.

Centras savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Europos Sąjungos teisės aktais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Europos Sąjungos teisės aktais, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu (Žin., 1999, Nr. 60-1945; 2006, Nr. 77-2975), Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymu (Žin., 2002, Nr. 56-2225), Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu (Žin., 1994, Nr. 63-1231; 1998, Nr. 112-3099), Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymu (Žin., 1996, Nr. 104-2363; 2001, Nr. 112-4069), kitais Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Seimo priimtais teisės aktais, Respublikos Prezidento dekretais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Ministro Pirmininko potvarkiais, Sveikatos apsaugos ministro įsakymais, Centro nuostatais ir kitais teisės aktais.

Centro ataskaitinio laikotarpio vidutinis darbuotojų skaičius - 81.

Svarbios sąlygos ar aplinkybės, kurios gali paveikti tolesnę Centro veiklą: 2016 m. balandžio 1 d. Centras reorganizuojamas jungimo būdu prijungiant prie Vilniaus visuomenės sveikatos centro (po reorganizavimo - Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos).

Teikiamos Centro finansinės ataskaitos už laikotarpį nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2016 m. kovo 31 d.

Finansinėse ataskaitose pateikiami duomenys išreikšti Lietuvos Respublikos piniginiiais vienetais - eurai.

Centras neturi kontroliuojamų įstaigų.

II. APSKAITOS POLITIKA

1. Apskaitos politika

Centras, tvarkydamas apskaitą ir sudarydamas finansines ataskaitas, vadovaujasi Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, Viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės standartais (toliau - VSAFAS), kitais centro apskaitą reglamentuojančiais teisės aktais.

Centro apskaitos politika yra apskaitos vadovo sudėtinė dalis. Apskaitos vadovas patvirtintas 2009 m. gruodžio 29 d. Klaipėdos visuomenės sveikatos centro direktoriaus įsakymu Nr. V6-87 „Dėl apskaitos politikos Klaipėdos visuomenės sveikatos centre tvirtinimo“.

Centras taiko tokią apskaitos politiką, kuri užtikrina, kad apskaitos duomenys atitiktų kiekvieno taikytino viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto reikalavimus.

Jeigu nėra konkretaus VSAFAS reikalavimo, Centras vadovaujasi bendrais apskaitos principais, nustatytais 13-ajame VSAFAS „Finansinių ataskaitų rinkinio pateikimas“. Apskaitos politika apima ūkinių operacijų ir įvykių pripažinimo, įvertinimo ir apskaitos principus, metodus ir taisykles. Tvarkydamas apskaitą ir sudarydamas finansines ataskaitas, Centras vadovaujasi VSAFAS. Centro apskaitoje ūkinės operacijos ir įvykiai registruojami ir finansinių ataskaitų rinkinys rengiamas taikant kaupimo, subjekto, veiklos tęstinumo, periodiškumo, pastovumo, piniginio mato, palyginamumo, atsargumo, neutralumo, turinio viršenybės prieš formą principu.

Centras yra laikomas atskiru apskaitos vienetu, atskirai tvarko apskaitą, sudaro ir teikia atskirus žemesniojo lygio finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius. Centro apskaitoje registruojamas tik jo patikėjimo telse valdomas, naudojamas ir disponuojamas valstybės turtas, finansavimo sumos ir įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos. Centro apskaitos politikoje ūkiniai įvykiai ir ūkinės operacijos vertinami ir pripažįstami pagal jų ekonominę prasmę ir turinį. Visos ūkinės operacijos ir įvykiai registruojami Centro patvirtinto sąskaitų plano sąskaitose, taikant Centro apskaitos politiką, parengtą pagal VSAFAS reikalavimus atskiroms ūkinėms operacijoms ir įvykiams, finansinių ataskaitų elementams, straipsniams ir apskaitos procedūroms.

Apskaitai tvarkyti naudojama finansų valdymo ir apskaitos informacinė programa FVAIS, kuri pritaikyta apskaitai tvarkyti pagal VSAFAS reikalavimus.

Nematerialus turtas

Nematerialus turtas yra pripažįstamas, jeigu atitinka 13-ajame VSAFAS „Nematerialus turtas“ pateiktą sąvoką ir nematerialiajam turtui nustatytus kriterijus.

Nematerialus turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje yra registruojamas įsigijimo savikalna.

Išankstiniai mokėjimai už nematerialųjį turtą apskaitoje registruojami nematerialiojo turto sąskaitose.

Viso Centro nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas yra ribotas. Finansinėse ataskaitose nematerialusis turtas rodomas įsigijimo savikalna, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir nuvertėjimą, jei jis yra.

Nematerialiojo turto amortizuojamoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą turto naudingo tarnavimo laiką tiesiogiai proporcingu (tiesiniu) metodu. Likvidacinė vertė – 0 eurų.

Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas ir amortizacijos normatyvai nustatyti ir patvirtinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. spalio 1 d. įsakymu Nr. V – 831 „Dėl ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominių normatyvų sveikatos priežiūros viešojo sektoriaus subjektams patvirtinimo“.

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jeigu jis atitinka ilgalaikio turto sąvoką ir 12-ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nustatytus ilgalaikio turto pripažinimo kriterijus.

Ilgalaikis materialusis turtas pagal pobūdį skirstomas į pagrindines grupes, nustatytas VSAFAS.

Centro įsigytas ilgalaikis materialusis turtas pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina. Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir nuvertėjimą, jei jis yra.

Išankstiniai mokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą apskaitoje registruojami tam skirtose ilgalaikio materialiojo turto sąskaitose.

Ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą turto naudingo tarnavimo laiką. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą pagal konkrečius materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvus, patvirtintus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. rugpjūčio 18 d. įsakymu Nr. V – 875 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros viešojo sektoriaus subjektų ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominių normatyvų patvirtinimo“.

Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikaina, sukaupto nusidėvėjimo ir, jei yra nuvertėjimo, sumos nurašomos. Pardavimo pelnas ar nuostolis parodomi kitos veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje.

Atsargos

Atsargų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 8-ajame VSAFAS „Atsargos“.

Pirminio pripažinimo metu atsargos įvertinamos įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, o sudarant finansines ataskaitas – įsigijimo (pasigaminimo) savikaina ar grynąją realizavimo vertę, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė.

Nemokamai gautas turtas, kuris atitinka atsargų pripažinimo kriterijus, Centro apskaitoje pripažįstamas atsargomis ir registruojamas atsargų sąskaitose. Tokios atsargos registruojamos apskaitoje grynąją realizavimo vertę pagal dokumentą, įrodantį atsargų gavimą.

Apskaičiuodamas atsargų, sunaudotų teikiant paslaugas ar parduotų atsargų savikainą, Centras taiko konkrečių kainų arba FIFO įkainojimo metodą.

Sudarant finansines ataskaitas atsargos gali būti nukainojamos iki grynosios realizavimo vertės tam, kad jų balansinė vertė neviršytų ekonominės naudos ar paslaugų vertės, kurią tikimasi gauti šias atsargas pardavus, paskirsčius ar panaudojus. Kai atsargos perduodamos ar perduodamos, jų balansinė vertė pripažįstama sąnaudomis to laikotarpio, kuriuo pripažįstamos atitinkamos pajamos. Atsargų sunaudojimas arba perdavimas apskaitoje registruojamas pagal nuolat apskaitomų atsargų būdą, kai registruojama kiekviena su atsargų sunaudojimu arba perdavimu susijusi operacija.

Prie atsargų priskiriamas ir balansinėse sąskaitose apskaitomas neatiduotas naudoti ūkinis inventoričius. Atiduoto naudoti ūkinio inventoriaus vertė iš karto įtraukiama į sąnaudas.

Naudojamo inventoriaus kiekinė ir vertinė apskaita tvarkoma nebalansinėse sąskaitose.

Gautinos sumos

Gautinos sumos apskaitoje registruojamos tada, kai Centras įgyja teisę gauti pinigus ar kitą finansinį turtą.

Gautinos sumos pirminio pripažinimo metu yra įvertinamos įsigijimo savikaina.

Finansinėse ataskaitose ilgalaikės gautinos sumos parodomos amortizuota savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Finansinėse ataskaitose trumpalaikės gautinos sumos parodomos įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, likvidžios investicijos, kurios gal būti greitai ir lengvai keičiamos į žinomą pinigų sumą.

Finansavimo sumos

Finansavimo sumos pripažįstamos, kai atitinka 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“ nustatytus kriterijus.

Finansavimo sumos – Centro iš valstybės biudžeto, Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų bei kitų šaltinių gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirtas Centro nuostatuose nustatytiems tikslams ir programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos apima ir Centro gautus arba gautinus pinigus, ir kitą turtą pavedimams vykdyti, kitas lėšas išlaidoms kompensuoti ir paramos būdu gautą turtą.

Gautos (gautinos) finansavimo sumos pagal paskirtį skirstomos į finansavimo sumas nepiniginiam turtui įsigyti ir finansavimo sumas kitoms išlaidoms kompensuoti.

Gautos finansavimo sumos nepiniginiam turtui įsigyti registruojamos kaip nemokamai gaunamas ilgalaikis turtas arba atsargos, įskaitant paramą, arba pinigai, skirti ilgalaikiam arba trumpalaikiam turtui įsigyti. Gautos (gautinos) ir panaudotos finansavimo sumos arba jų dalis pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su finansavimo sumomis susijusios sąnaudos.

Gautos ir perduotos kitiems viešojo sektoriaus subjektams finansavimo sumos, Centro sąnaudos nepripažįstamos. Perdavus finansavimo sumas kitiems viešojo sektoriaus subjektams, mažinamos gautos finansavimo sumos, registruojant perduotas finansavimo sumas.

Gautos ir perduotos ne viešojo sektoriaus subjektams finansavimo sumos, registruojamos kaip Centro sąnaudos, kartu pripažįstant finansavimo, kuris buvo skirtas šiam tikslui, pajamas.

Finansiniai įsipareigojimai

Įsipareigojimai apskaitoje pripažįstami tada, kai yra įvykdomos visos sąlygos, nustatytos įsipareigojimui atsirasti, ir Centras prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigų ar atsiskaityti kitu finansiniu turtu pagal 18-ojo VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“, 19-ojo VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ ir 24-ojo VSAFAS „su darbo santykiais susijusios išmokos“ nuostatas.

Įsipareigojimai apskaitoje registruojami pagal sąskaitas faktūras, perdavimo ir priėmimo aktus, žiniaraščius, buhalterines pažymas ar kitus jų pagrindimo dokumentus.

Pagal sudarytas išankstines turto įsigijimo ar ilgalaikes paslaugų gavimo sutartis įsipareigojimas neregistruojamas, bet ketvirčio pabaigoje registruojamos sukauptos sąnaudos ir sukaupti įsipareigojimai, jeigu paslaugos jau gautos, bet sąskaita faktūra dėl jų apmokėjimo dar negauta.

Atidėjiniai

Atidėjiniai pripažįstami apskaitoje, kai atitinka visus VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“ išvardintus pripažinimo kriterijus.

Atidėjiniai pripažįstami ir registruojami apskaitoje tada, kai dėl įvykio praeityje Centras turi dabartinę teisinę prievolę ar neatšaukiamąjį pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ištekliai, o įsipareigojimo suma gal būti patikimai įvertinta. Jei patenkinamos ne visos šios sąlygos, atidėjiniai nėra pripažįstami, o informacija apie susijusį su tikėtina sumokėti suma neapibrėžtąjį įsipareigojimą yra pateikiama tik finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

Pajamos

Pajamų apskaitos principai, metodai ir taisyklės apskaitos politikoje nustatyti vadovaujantis 10-ajame VSAFAS „Kitos pajamos“ ir 20-ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“ nustatyta tvarka.

Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra patiriamos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos.

Pajamos, išskyrus finansavimo pajamas, pripažįstamos, kai tikėtina kad Centras gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir kai galima patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas.